

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 50

Lýsingarprísir fyri min: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 5. desember 1953

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárid

26. Arg

SEV-VERKIÐ LIÐUGT

Eitt vunnið javnaðarmannamál

10 ár, síðani javnaðarmenn reistu málið, og 9 ár síðani, J. Fr. Øregaard kallaði saman til hin fyrsta SEV-fundin.

I tingsetuni 1943 reistu javnaðarmenn málið um ravnagnan av Føroyum. Peningurin var nógvur, so væl skuldi borið til. Nevnd varð vald av Føroya lögtingi saman við Havnar býráð.

Nevndin setti fram uppskot um, at tingið skuldi leggja í grunn 300.000 kr. árliga til hetta endamál.

I millumtinganevndini var R. Rasmussen lögtingsmaður úr Fuglafirði, formaður; men tá ið málið kom á ting, setti fólkaflokkurin seg imóti og styðjaður av sambandinum, fekk hann stöðgað málinum — uppskotið fall.

Aftur í 1944 reistu javnaðarmenn fossamálið. J. Fr. Øregaard varð valdur til formann í fossanevndini. Øregaard átók sær at kalla umboðsmenn fyri allar kommunur innan fyri SEV-økið til fundar.

Hesin fundur varð hildin í lögtingshúsinum 28. des. 1944. Allar kommunur vóru umboðaðar beinleiðis uttan Kvívíkar og Kollafjarðar kommunur. Tær vóru umboðarar við Chr. Holm-Jacobsen. Viðtikið varð at ganga saman í felag við tí endamáli at útbýggja fossamegin. Stovnandi aðalfundur varð hildin 1. okt. 1945.

Allar kommunur innan fyri

SEV-økið vóru hugaðar at vera við uttan Kvívíkar og Kollafjarðar kommun, ið tá vóru í samráðing við verkfrøðingin Diemar um úbyggjan av Leynarvatni. Kollafjørður er ið seinni komin uppí, meðan Kvívík framvegis er uttanfyri. Havnin tók frá fyrstu tíð av serstöðu; vildi ikki gerast limur í SEV, men var beinanvegin hugað fyri, um SEV gjørdist verunleiki, at keypa streym. Seinni er sáttmáli gjørdur millum Havnina og SEV, hvareftir Havnin fær streym til keyps fyri slök 5 oyru pr. kw.tíma. Tað er týðiligt, at Havnin hervið hevur vunnið í

Framh. á 4. s.

HEVUR ERLENDUR SVIKIÐ Á ØÐRUM SINNI

Tá ið Erlendur seinasta vár hevði ført fiskimenn til dýrastu ósigur í vinnulívssögu Føroya, uggaði hann fiskimenn við, at væl var einki vunnið við hesum dupandi verkfallinum, men at hann hevði gjørt sáttmála við reiðararnar um at allir veiðusáttmálar og onnur fiskivinnumál skuldi takast til viðgerar partana millum. Hesar samráðingar skulu vera endaðar innan 1. oktbr.

Nú eru 2 mánaðir farnir síðani 1. oktbr., men tað hevur enn ikki grett úr Erlendi. Hann steintigur um hesar samráðingar. Hevur hann aftur svikið nú, spyrja fiskimenn? Torir hann ikki fram við sannleikanum? Ætlað hann at tuga

og lata fiskimenn fara av stað aftur fyri somu hungurslönuna, ið hann bjóðaði fiskimonnum í vár?

Allir fiskimenn hava lagt til merkis, hvussu Erlendur hevur roynt at kroyði uttan um hetta lívsneyðsynjarmál fiskimanna. Fyri at leiða hugsan fiskimanna burtur frá hesum hevur hann seinni tíðina við miklum ágrýtni roynt at øst og pøst fiskimenn við skiving um »morgunsong«, »daniseringspolitikki í sálmabókini«, hvervendar-mál, o. s. fr.

Ein hin seinasta, avleiðingarroyndin eru grovar lygnisögur um Viggo Kampmann, figgjarmálarráðharra og P. M. Dam, fólkatingsmann í samband við A. T. endurreisingina, men avleiðingarnar og lyftini hann gav aftaná hungursáttmálan í vár — eins hin ljótasti og fyri Føroya fiskimenn dýrasti, ið nakra tíð hevur verið gjørdur, nevnið hann ikki eitt orð um.

Erlendur eigur at halda saman hendur og takka fyri langmóð fiskimanna. Einans hetta langmóðið hevur gjørt, at hann framvegis situr í fremsta sessi fiskimanna; men eitt mark er fyri, hvussu leingi fiskimenn lata seg tóla.

Fiskimaður

Verunleiki

AT lönjavningargrunnurin varð stovnaður eftir uppskoti javnaðarmanna.

AT Vinnulánsgrunnurin varð stovnaður eftir uppskoti javnaðarmanna.

AT ein minstalönarskipan varð sett í verk eftir uppskoti javnaðarmanna.

AT skipanin um forskot varð sett í verk eftir uppskoti javnaðarmanna.

AT javnaðarmenn ferð eftir ferð hava havt uppskot um at fiskimenn skuldi eiga helvtina av stýrslimunum í Føroya Fiskasölu.

AT javnaðarmenn vóru teir fyrstu, ið lögdu uppskotið um tollfrítt tubbak til langfarafiskimenn á ting.

AT javnaðarmenn lögdu uppskotið um fullan frábýtsrætt við øllum veiðuförum á ting.

AT javnaðarmenn lögdu á ting uppskotið, har sagt var, at hiit almenna skuldi rinda landbúnaðinum 1 milj. kr. árliga í 5 ár fyri at fáa landbúnaðin á fótur.

Nú er longu
tíð at vissa
sær

Carlsberg

til jóla

Gjort úr
vælbúnum
sitronum

Sendið tí boðini nú!

Barnaheimsmerki

Barnaheimið í Vestmanna hevur øll árin, síðan tað byrjaði at taka børn eisini tikið mót privatum, illastøddum og fátækum børnum, ið hvørki kommunu ella barnaforsorg gjalda fyri. Ofta hevur tað gingi trupult at fáa hendan pening til vegar til hesi børn, og nevndin hevur tí nú søkt og fingið loyvi til í døgunum 1—14. desember at selja eitt merki um allar Føroyar. Hetta merkið, ið er at seta fast við nál, kostar 25 oyru. Sama merkið til at seta á brøv fæst fyri 10 oyru hvørt við at skriva til barnaheimið í Vestmanna.

Hetta merkið loyva vit okkum so at senda út um landið við bøn um, at fólk okkara tekur væl imóti tí og ikki gloymir tey, ið livið longu so tíðliga gjørdist so kært imóti.

J. H. Simonsen
missionerur